

Schizofrenické vzývanie Boha, ktorého existenciu popierajú

Jerzy Wolak

7. júna 2020 + Spoločnosť + Koronavírus

Aj mucha, keď jej Boh prikáže, musí byť vojakom – konštatuje hrdina v jednom románe. Ale čo tam mucha! Keď Pán rozkáže, vírus sa môže stať učiteľom ľudstva.

Moderný Boží človek sa Boha nebojí. Moderný človek Boha ignoruje, ba ho berie na ľahkú váhu. Moderný človek neváha Bohu zllorečiť. Načo je mu Boh, keď sám je taký mocný, že chodí po Mesiaci a siaha k Marsu; stavia kilometrové mrakodrapy a za päťdesiat hodín obletí zemeguľu? Načo je mu Boh, keď na 3D tlačiarňi vytlačí ľudské srdce a chystá sa vytvoriť život? Načo mu je Boh, keď disponuje silou schopnou zničiť niekoľko veľkých planét?

Načo je modernému človeku Boh, ktorý mu pripomína prirodzený zákon, keď on tento zákon už dávno prekročil vyhlásiac sa za hlavného zákonodarcu a zdroj všetkej moci? Načo mu je Boh, keď on, Nadčlovek, rozdáva karty života a smrti? Načo mu je Boh, keď on sám svojím vlastným géniom stavia pozemský raj, v ktorom nikto nesmie byť nešťastný?

Pýcha

Načo mi je Boh? – sám sebe si položil otázku už na konci stredoveku, ktorý bol neopakovateľný v dejinách tvorivej spolupráce viery a rozumu, keď veriac v Boha, veril v moc, ktorou ho On naplňa. Omámený úspechom diela svojich rúk však zabudol, kto ich vedie a uveril v seba samého.

Keď Pán tak tvrdo zaobchodil s ľudom, ktorý sa odvažoval mieriť do neba majúc tehly namiesto kameňa a asfalt namiesto malty (Gen 11, 3), ako asi zatočí s civilizáciou hi-tech mieriacou do pekla?

Vtedy sa po prvý raz začal nezdravo nadchýnať sám sebou. Shakespeare píše: *Akým dokonalým tvorom je človek! Aký má veľký rozum! Aké nevyčerpateľné sú jeho schopnosti! Aký šľachetný postoj a city! Činy podobné anjelom, chápatosť takmer božskú! Je ozdobou a cťou sveta. Archetyp všetkého bytia!*

No len aby nepraskol od pýchy!

Infekcia vírom humanizmu narušila v ňom schopnosť pozorovania a dedukcie, ba dokonca aj pud sebazáchovy. Vyše päť storočí v sebe starostlivo pestoval tento vírus, ktorý v duši takmer nebadane napáchal veľkú spúšť. Najprv negoval Božiu schopnosť zasahovať do stvoreného sveta, čím zároveň popieral Božiu tvorivú silu, a po tom vífazoslávne oznámil Jeho smrť. Prečo už o tri desaťročia po tejto pseudo-filozofickej proklamácii napísal na bok svojej údajne nezničiteľnej lode pyšné ubezpečenie, že ani Boh ju nepotopí?

Zdroj: pikist

Dôvod pre hanbu

Moderný človek presvedčený o vlastnej výnimočnosti je vernou reprodukciou postavy, ktorú pred tromi tisíckami rokov opísal kráľ David slovami: *Blázon si v srdci hovorí: „Boha niet“* (Ž 53, 2). Silný v reči, pokrivený v duši, nevie, kým je, odkiaľ pochádza a kam ide. Jeho výlevy, akými zapĺňa stránky internetu, bezpochyby odhaľujú profil hotového idiota. Zaslepený ilúziou vlastnej veľkosti oznamuje koniec histórie, pričom bezmyšlienkovito prejedá to, čo jeho predkovia zhromaždili.

Moderný človek schizofrenicky vyzýva Boha, ktorého existenciu popiera – ale Boh v nijakom prípade nemusí zasahovať osobne, keď chce skrotiť pyšné zmýšľanie jeho srdca (Lk 1, 51). V roku 1912 stačila väčšia ľadová kryha, aby „zázrak“ modernity oslobodenej od „povery“ viery, bol zničený.

Dnes sa mocný pán sveta trasie pred mikroskopickým vírusom, ktorého veľkosť je meraná v nanometroch (a nanometer je milióntina milimetra). Aké výstižné sú slová vojvodu Boromira z Tolkienovho Pána prsteňov: *Podivný zvrät osudu, že v nás toľko strachu a pochybností vyvoláva čosi také drobné a nepatrné!*

V skutočnosti čosi také drobné a nepatrné dokázalo hlboko znepokojiť a otriasť pocitom bezpečia moderného človeka, ktorý pojedol všetku múdrosť sveta a myslí si, že má pod kontrolou mechanizmy ovládajúce svet. Boh trestal našich predkov povodňou, sírrou a ohňom a sám zostúpil, aby pomiatol ich jazyk, premenil všetky vody na krv, stvoril hustú tmu, že sa dala nahmatať. Na moderného človeka stačí voľným okom neviditeľný klaster nukleovej kyseliny a proteínu, ktorý dokonca ani nie je organizmom.

Základ z pavučiny

Koronavírus nás vystrašil. Hovorí sa o nezvratných zmenách, ktoré pandémie prinesie. A to predsa nie je veľký problém pri dnešnej hustote zaľudnenia planéty, napriek vysokej úrovni rozvoja lekárskej vedy a zdravotného uvedomenia jej obyvateľov. Ako to porovnať s „Justiniánovým morom“ v šiestom storočí (sto miliónov obetí – v tom čase štyridsať percent populácie sveta), s „čiernou smrťou“ v polovici štrnásteho storočia (odhady strát dosahujú dvesto miliónov alebo až šesťdesiat percent populácie) alebo so „španielskou chrípkou“ v rokoch 1918 – 1920 (pol miliardy nakazených – jedna tretina obyvateľstva – z toho zomrelo podľa rôznych zdrojov od dvadsať do sto miliónov ľudí)?

Azda epidémia koronavíru musí dosiahnuť podobné rozmery, aby si moderný človek uvedomil, že nie je väčší než jeho predkovia spred tridsiatich troch storočí? Či dokonca faraón – považovaný za boha na zemi, otec a matka všetkých ľudí a garant života, ktorý mal v rukách bohatstvo a moc, spoločenský status a bol náboženskou autoritou, ktorej horizonty si žiadny z dnešných veľkých tohto sveta nedokáže predstaviť – si vedel poradiť s ranami zosielanými na Egypt? A pritom to boli zväčša iba plazy a ovady. Ani jednej z týchto

rán sa mu nepodarilo zabrániť, ani jednu nevedel poraziť.

Naša vraj veľká a vo všetkých oblastiach vyspelá civilizácia sa trasie od strachu rovnako ako jej vzdialená príbuzná pred tisíckami rokov. Kde je teda ten údajný pokrok ľudstva? Počet prípadov (v čase písania tohto textu) nepresahuje polovicu promile svetovej populácie, počet úmrtí treba merať v mikrojednotkách a celý svet zachvacuje panika – ukazuje sa, že hospodárska kríza je nezvratná a už počuť o významných politických zmenách.

Nemožno úplne vylúčiť ani to, že ide o majstrovsky zhora riadenú operáciu, ktorej cieľom je vyvolať globálnu krízu, čo je však ešte závažnejším negatívnym svedectvom vypovedajúcim o stave modernej civilizácie, ktorú jeden maličký vírus dokáže tak ľahko destabilizovať (a možno aj zničiť).

Tak či onak, fakty ukazujú (a to nie od dnes, iba mnohí to nevideli, ba skôr nechceli vidieť), že naša civilizácia stojí na hlinených nohách. Ba, ani nie na hlinených, ale priam na nožičkách utkaných z pavučiny. Áno, je to výstižná metafora – základom modernej civilizácie je pavučina ilúzií.

Koronavírusová pandémia je Božou lekciou modernému svetu – miernym varovaním, delikátnym budíčkcom.

„Dávajte si pozor, aby ste neprišli o to, na čom ste pracovali, ale aby ste dostali plnú odmenu“ (2 Jn 1, 8).

„Budte triezvi a bdejte!“ (1 Pt 5, 8)

Zdroj: commons.wikimedia.org

Effeta!

A preto moderný človek potrebuje Boha. Aby si plne uvedomil realitu. Aby sa mu otvorili oči (ako Bartimejovi v Jerichu, ako slepému v Betsaide, ako slepému od narodenia v Jeruzaleme). A taktiež uši, srdce, myseľ i duša. Aby zistil, ako svätá Faustína, že jeho jediným vlastníctvom je jeho bieda. *Čo máš, čo si nedostal? A keď si dostal, čo sa chvasceš, akoby si nebol dostal?* (1 Kor 4, 7) *Bezo mňa nemôžete nič urobiť* (Jn 15, 5). *A kto z vás si môže starosťami pridať čo len lakeť k svojmu životu* (Mt 6, 27)?

Moderná civilizácia je ako cesta hriešnikov, hladká, bez kameňov, ale na jej konci je priepasť Šeolu (Sir 21, 10). Moderní koryfeji sú slepí vodcovia. A keď slepý vedie slepého, obaja padnú do jamy (Mt 15, 14).

Moderný človek preto potrebuje Boha, aby ho Boh potešil a uistil o svojej nekonečnej láske a starostlivosti. *Nepredávajú sa dva vrabce za halier? A predsa ani jeden z nich nepadne na zem bez vedomia vášho Otca. Vy však máte aj všetky vlasy na hlave spočítané* (Mt 10, 29-30). *Neboj sa, maličké stádo, lebo vášmu Otcovi sa zapáčilo dať vám kráľovstvo* (Lk 12, 32).

V neposlednom rade človek potrebuje Boha aj na to, aby ho z času na čas mal kto zaslúžene pokarhať. Dnes sa nám nepáči takýto obraz milujúceho Otca, pretože sme zdeformovali väčšinu odvekého učenia Cirkvi (napríklad mylne stotožňujeme milosrdenstvo s permisivitou), zamieňame si obraz spravodlivého sudcu s obrazom krutého vládcu s trstenicou v ruke, ktorý sa sadisticky vyžíva v ranách, ktoré posiela na vystrašených ľudí. Z našich duší, srdc a zmyslov sme vypudili poznanie, že dobrý otec, keď trestá svoje deti, robí to výlučne z lásky, pretože mu na nich záleží – pre ich vlastné dobro. Môžeme mu mať za zlé, keď nám prudkým (niekedy bolestivým) trhnutím strhne z hlavy čierno-červenú šatku (ktorou sme si sami zaviazali oči) vidiac, ako sa krok za krokom blížíme k priepasti?

Prepichnúť bublinu

Boh nás vôbec nemusí nijako špeciálne trestať, stačí, že nám z času na čas prepichne sladkú mydlovú bublinu, v ktorej si s húževnatosťou vijeme útulné hniezdo a krčovite sa ho držíme.

„Blázon! Ešte tejto noci požiadajú od teba tvoj život...“ (Lk 12, 20).

Na tomto svete sa nič nedeje bez vôle a vedomia Najvyššieho. Tak, ako sa ľadová kryha sama od seba nepostavila do dráhy Titaniku, tak ani pôsobenie koronavírusu (hoci to nie je Božie dielo, ale produkt ľudskej zloby, ktorý akiste unikol z tajného laboratória) nie je v rozpore s plánmi Prozreteľnosti.

Lebo Boh chce, aby si človek uvedomil, že skutočný život sa neodohráva v bubline, na budovanie ktorej človek neraz míňa všetku svoju energiu, ale že život človeka na zemi je vojnou (Job 7, 1) a jeho náplňou sú pot, krv a slzy, vzduch, hlad, oheň a vojna, utrpenie a smrť – o čo sa napokon sám človek výdatne pričínil na úsvite svojej vlastnej histórie.

Nech je prekliata zem pre teba; s námahou sa z nej budeš živiť po všetky dni svojho života. Trnie a bodľacie ti bude rodiť a ty budeš jesť poľné byliny. V pote svojej tváre budeš jesť svoj chlieb, kým sa nevrátiš do zeme, z ktorej si bol vzatý, lebo prach si a na prach sa obrátiš! (Gn 3, 17-19).

Toto je skutočná realita. A ešte v 21. storočí žije väčšina obyvateľov sveta týmto spôsobom – azda sú horší ako my, namyslení obyvatelia Západu? Boli väčší hriešnici (Lk 13, 2), keď tak trpia? Treba sa zamyslieť. Naozaj sami sme dosiahli doteraz v dejinách nevídanú prosperitu a komfort, alebo nám to bolo dané zhora (Jn 19, 11)? Napokon je to, ako sme už povedali, mizerná prosperita a komfort, keď nás tak hrozne znepokojuje maličký mikrób...

Začiatok smútku?

Ale blázon, ktorý vo svojom srdci hovorí, že niet Boha, to ani za svet nepochopí. Neprijme, že moderná civilizácia si zaslúži potrestanie z hľadiska elementárnej spravodlivosti. Koniec-koncov, už dlho je civilizáciou smrti napriek tomu, že „Boh nestvoril smrť a neteší sa zo záhuby žijúcich“ (Múd 1, 13). Moderná civilizácia taktiež už dlho obviňuje Boha, ale *Boh sa vysmievať nedá* (Gal 6, 7-8).

Pýtame sa teda, keď pozorujeme udalosti, ktoré v modernej civilizácii boli nevídané tri generácie, či to nie je iba *začiatok útrap* (Mt 24, 8)?

Budete počuť o vojnách a chýry o bojoch. Dajte si pozor, aby ste sa neplašili. To musí prísť, ale ešte nebude koniec. Lebo povstane národ proti národu a kráľovstvo proti kráľovstvu.

Miestami bude hlad a zemetrasenie (Mt 24, 6-7).

Pred sto rokmi chrípka s názvom „španielska“ prišla v dvoch vlnách: prvá bola na jar 1918 – vysoko nákazlivá, ale jej priebeh bol mierny, takže nevzbudila osobitné znepokojenie, kým druhá po niekoľkých mesiacoch – neporovnateľne nebezpečnejšia – priniesla hekatombu mŕtvych.

– „*Bodaj by sa to nebolo stalo za môjho života,*“ vzdychol Frodo.

– *I ja si tak hovorím,*“ povedal Gandalf. – *A hovoria si to všetci, ktorí žijú v podobných časoch. Lenže o tom my nerozhodujeme. Rozhodovať môžeme iba o tom, ako si budeme počínať v čase, ktorý nám bol daný.*

Počúvajte Tolkiena. Možno nám boli dané nie roky, ale mesiace. Pretože, čo ak pandémia COVID-19 – veľmi znepokojujúca, hoci ku kataklizme má ďaleko – je iba varovaním? Azda posledným? *Sekera je už priložená na korene stromu* (Mt 3, 10), ale ešte stále ju možno zastaviť. Netreba veľa. Pokánie! Pokánie! Pokánie! – vyzýval anjel vo Fatime. Stačilo by, aby moderný človek *svojimi ústami vyznal a vo svojom srdci uveril, že Ježiš je Pán* (Rim 10, 9), a potom sa bil do prs a hovoril: *Bože, buď milostivý mne hriešnemu!* (Lk 18, 13).

Ale ak vyznávame svoje hriechy, on je verný a spravodlivý: odpustí nám hriechy a očistí nás od každej nepravosti (1 Jn 1, 9). *Kajajte sa teda; obráťte sa, aby sa zotrelí vaše hriechy* (Sk 3, 19). *Obráťte sa a budete žiť* (Ez 18, 32).

Pán hovorí: Kajajte sa a verte evanjeliu (Mk 1, 15). *Odvráťte sa od všetkých svojich hriechov a zločin vám nebude na záhubu* (Ez 18, 30). *Nemám záľubu v tom, aby zomrel bezbožný, ale aby sa bezbožný vrátil zo svojej cesty a žil* (Ez 33, 11). Koniec-koncov, aj bezbožná Sodoma mohla uniknúť svojmu osudu, keby sa v nej našlo aspoň desať spravodlivých. Od nás záleží, či sa v modernej civilizácii nájde hŕstka veriacich, kvôli ktorým jej Pán odpustí (Gn 18, 26).

Daj nám, pokorne Ťa prosíme, milosrdný Bože, ešte trochu času, aby sme mohli v pokoji vyrovnáť naše účty s Tebou, aby sme nezomreli v hriechoch, ale mohli prinášať ovocie hodné pokánia (Mt 3, 8).

© **Všetky práva vyhradené. Článok bol prebraný z partnerského webu PCH24.**

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/schizofrenicke-vzyvanie-boha-ktoreho-existenciu-popieraju/>